

DENDER, HET TIJ KEERT

ÉÉN MONDING, TWEE GEZICHTEN

Stil water met een wispelturig kantje. Lieflijk kabbelend, maar soms ook ruw en bruisend. Woeligheid die de Kelten omschreven als 'Tanera', intussen beter bekend als Dender. Een rivier met een verhaal. Dat begint in het Henegouwse Ath, waar de Oostelijke en Westelijke

Dender elkaar ontmoeten. Eens in Vlaanderen doorkruist ze steden als Geraardsbergen, Ninove en Aalst. Om na 65 kilometer aan te komen op haar logische bestemming: Dendermonde. Daar mondt de rivier uit in de Schelde.

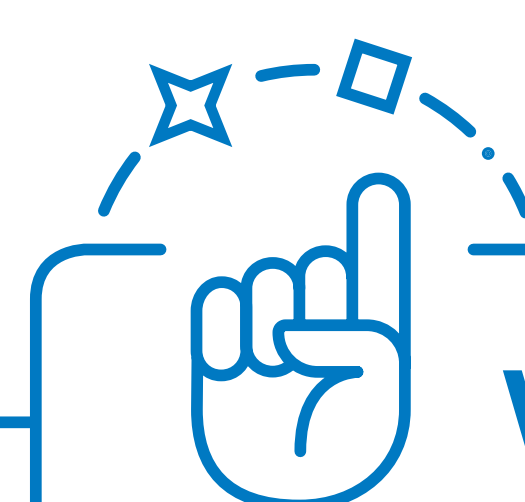
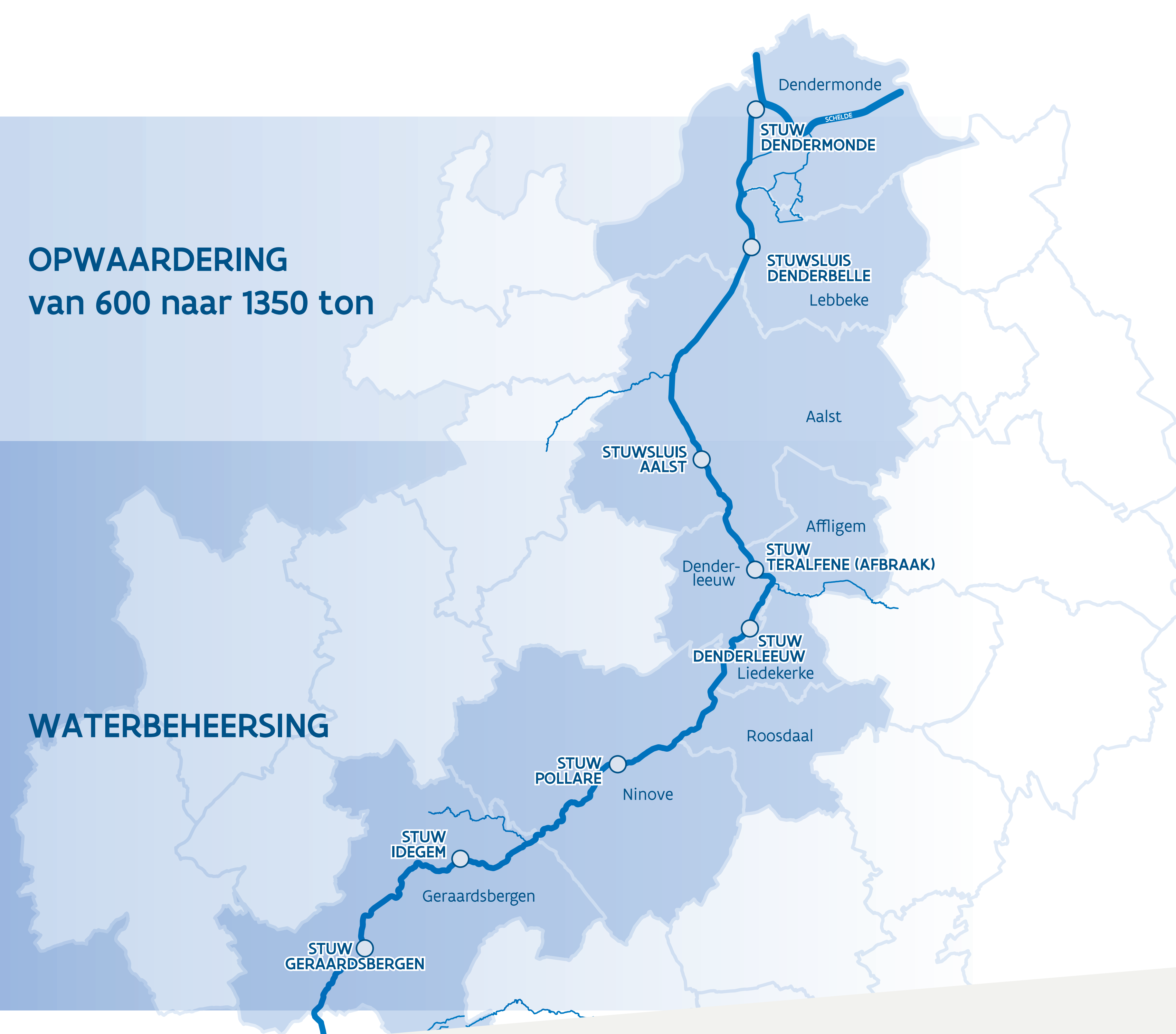

ÉÉN MONDING, TWEE GEZICHTEN

Het bovenstroomse gedeelte in Wallonië is goed voor een kwart van het debiet dat in de Ros Beiaardstad afstroomt. In Vlaanderen voeden vooral zijbeken de Marke en de Bellebeek de Dender. Het Denderwater stroomt traag en staat in droge periodes soms zelfs bijna stil. Maar bij hevige of langdurige regenval verandert die rustige waterloop in een mum van tijd in een kolkende rivier. Met overstromingsgevaar tot gevolg. Zeker in de laaggelegen gebieden van het Denderbekken. Daarnaast nam de industrie langs de Dender geleidelijk aan af en verminderde het vrachtvervoer per schip.

DUBBELE DOELSTELLING

Kortom: het waterpeil stijgt te snel tijdens hevige regenval en het goederentransport via het water dreigt verder af te nemen. Tijd om het tij te keren. De Vlaamse Waterweg nv pakt daarom uit met een waterbeheersings- én opwaarderingsplan voor de Dender. Het eerste om wateroverlast zoveel mogelijk in te perken en het tweede om de rivier toegankelijk te maken voor grotere schepen. Een dubbel doel voor een denderende toekomst.

Wist je dat ...

50 Vlaamse kilometers

Het Denderbekken is één van de kleinere in Vlaanderen. Het volledige bekken doorkruist verschillende steden en gemeenten in de provincies Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. De belangrijkste zijbeken van de Dender zijn de Marke, de Molenbeek-Terkleppebeek, de Molenbeek-Pachtbosbeek, de Bellebeek, de Molenbeek-Ter Erpenbeek en de Vondelbeek.

ZORGEN VOOR WATER

OMGAAN MET OVERSTROMINGSGEVAAR

In vroegere winters baande het overtollige Denderwater zich een weg naar de omliggende weiden: de meersen. Het natuurlijke overstromingsgebied werd door de jaren heen steeds meer ingenomen door bebouwing of verdween zelfs volledig met het indijken van de rivier. Geraardsbergen, Idegem, Zandbergen, Pollare, Ninove, Roosdaal, Liedekerke, Denderleeuw, Affligem, Erembodegem, Aalst, Denderbelle ... In de afgelopen decennia werden ze allemaal bedreigd door het water.

De ambitie van de watersysteemstrategie is dan ook helder: het overstromingsrisico maximaal beperken over het volledige Vlaamse traject van de Dender. In 2003 werden lokaal al een aantal ingrepen uitgevoerd, zoals het verhogen en herstellen van dijken, het plaatsen van waterkerende stootbanden in beton en de bouw van afsluit- en uitwateringsconstructies. Maar er is natuurlijk veel meer nodig.

“Het natuurlijke overstromingsgebied werd door de jaren heen steeds meer ingenomen door bebouwing of verdween zelfs volledig met het indijken van de rivier.”

Overstroming van de Dender in Denderleeuw

VOLLE (STUW)KRACHTVOORUIT

“Moderne stuwen verhogen de vlotte werking van de infrastructuur voor waterbeheersing en maken een vlotte sturing van het waterpeil mogelijk.”

Het Denderwater coördineren vereist een langetermijn-aanpak. Het digitale Dendermodel werd ontwikkeld en bracht een aantal scenario's voor een beter waterpeilbeheer in kaart en stroomde door in een plan van infrastructurele ingrepen.

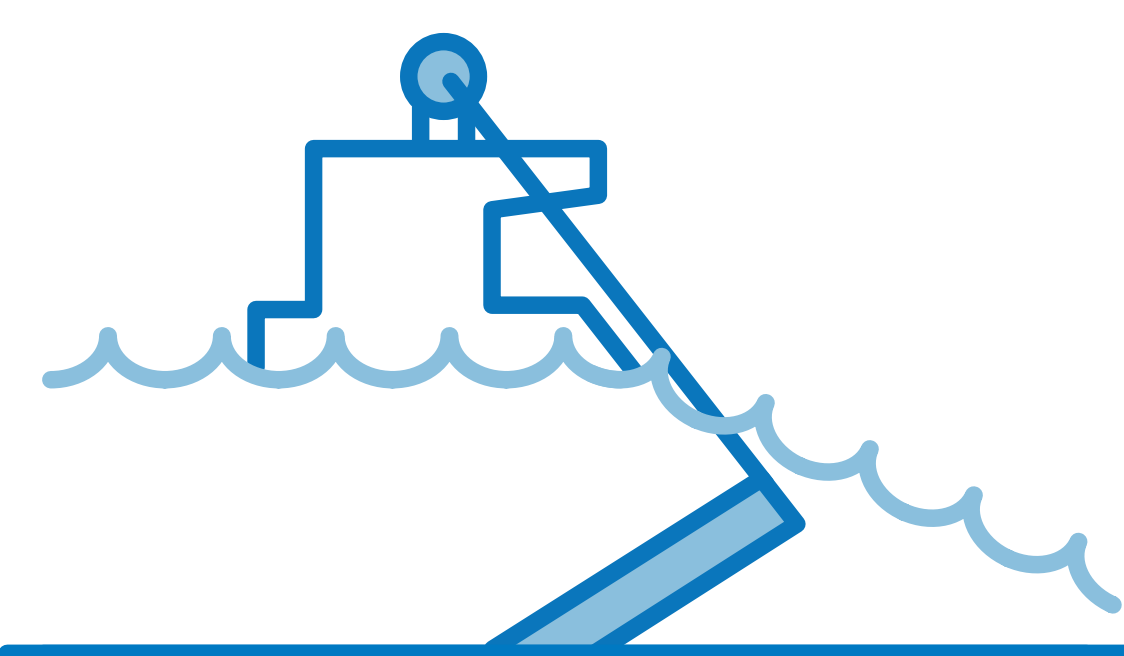
Die beogen naast het terugdringen van het water ook ruimtelijke en maatschappelijke meerwaarden voor het gebied. De focus in de beginfase ligt echter op de vervanging van vijf opwaartse stuwen tussen Aalst en Geraardsbergen door moderne exemplaren. De constructies zijn sterk verouderd, minder nauwkeurig en moeilijk te bedienen. Het systeem met schotbalken is bovendien niet altijd even veilig voor de medewerkers.

Moderne stuwen verhogen de vlotte werking van de infrastructuur voor waterbeheersing en maken een vlotte sturing van het waterpeil mogelijk. Daarnaast garanderen ze voldoende waterdiepte voor de scheepvaart.

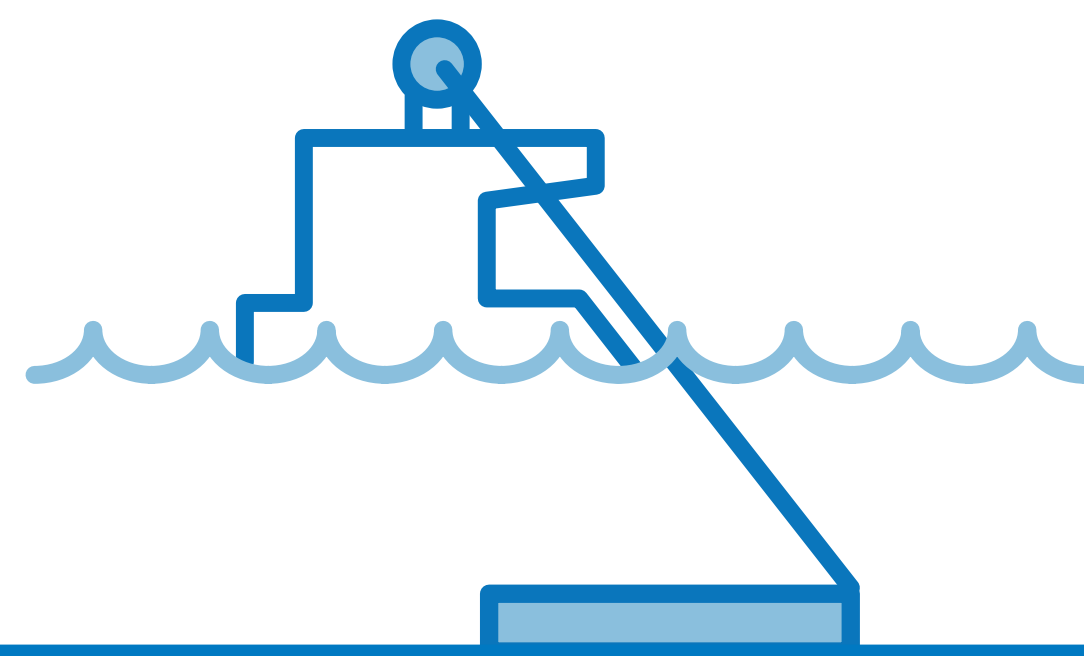

WAAROM STUWEN EN HOE WERKT HET?

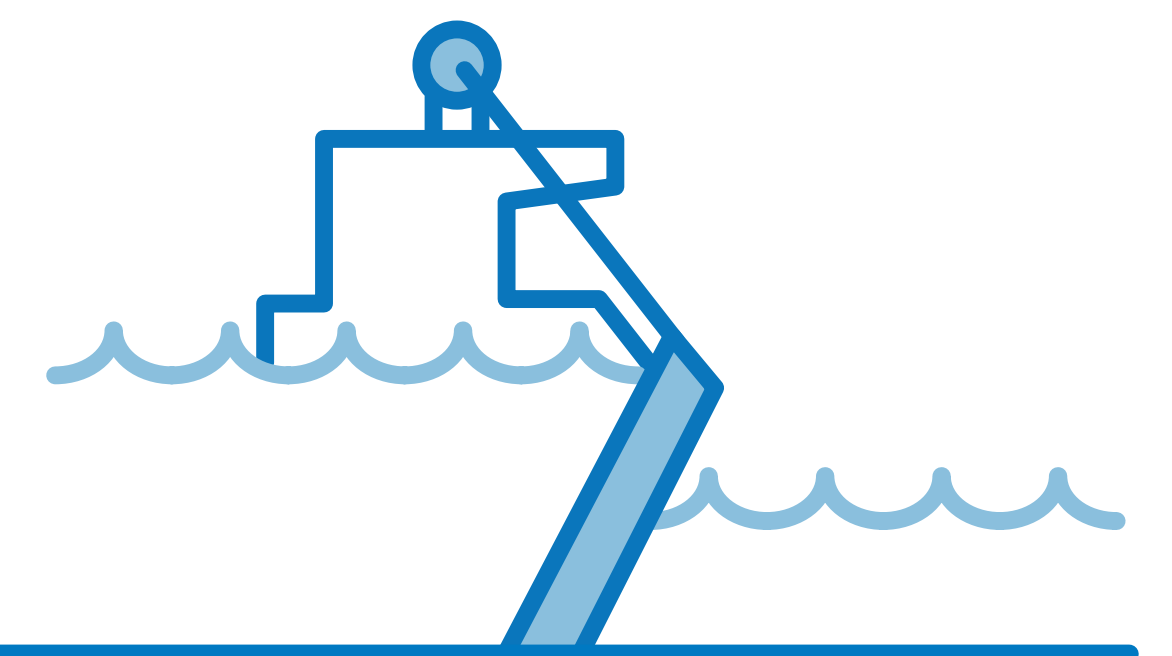
Normaal waterniveau

Hoog waterniveau

Laag waterniveau

De Dender is een rivier met een hoog verval. Tussen de bron in Ath en de monding in Dendermonde is er een hoogteverschil van zo'n 65 meter. Dat wordt opgedeeld in meerdere sprongen of panden, met tussen twee panden telkens een sluis en een stuw. Die laatste regelt de watertoevoer van het ene naar het andere pand. Vergelijk het met een afvoerkraan. In droge periodes staan de

stuwen bijna dicht en laten ze beperkt water door. Bij hoge debieten zetten we de stuwen volledig open om het water maximaal af te voeren en zo overstromingen te vermijden. Daarnaast zorgt de sluis ervoor dat schepen het verschil in waterniveau van het ene naar het andere pand kunnen overbruggen.

“Tussen de bron in Ath en de monding in Dendermonde is er een hoogteverschil van zo'n 65 meter.”

IDEGEM SITUERING

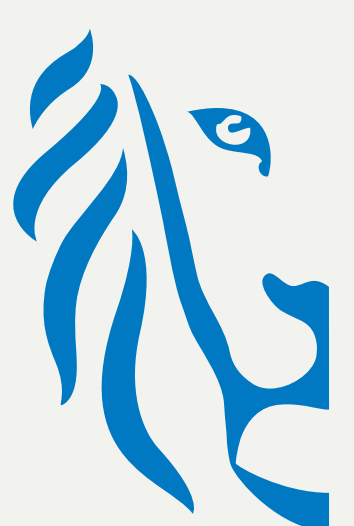
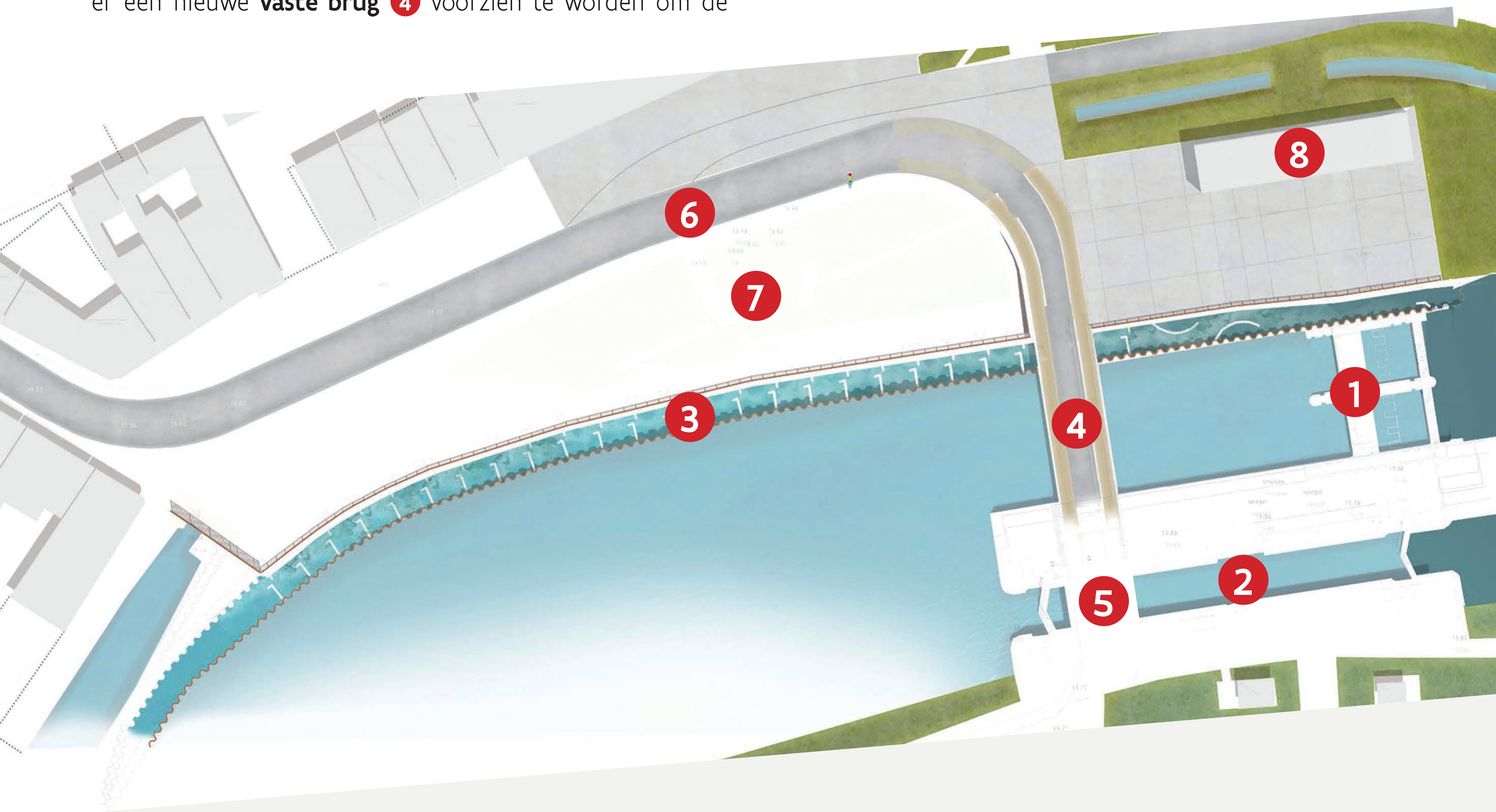

IDEGEM SITUERING

De nieuwe **stuw** ① in Idegem wordt ingeplant op het huidige eiland, afwaarts van de bestaande stuw, naast de bestaande **sluis** ② die behouden blijft. Naast de stuw komt een nieuw **dienstgebouw** ⑧ waarin de technische ruimtes van het stuwsluiscomplex worden ondergebracht.

Om het voor vissen makkelijker te maken om voorbij de stuw en de sluis te zwemmen komt er een nieuwe **vispassage** ③. Gezien de bestaande stuw ook dienst doet als brug, dient er een nieuwe **vaste brug** ④ voorzien te worden om de

oversteek te maken. De brug wordt breder gemaakt om de oversteek voor fiets- en voetgangers veiliger te maken en te scheiden van het gemotoriseerd verkeer. Er komt één rijstrook voor gemotoriseerd verkeer en verkeerslichten om de rijrichting af te wisselen. In het verlengde van de vaste brug wordt een nieuwe **ophaalbrug** ⑤ gebouwd. De bestaande ruimte naast de **Ankerstraat** ⑥ wordt aanzienlijk vergroot en heringericht als multifunctioneel **plein** ⑦.

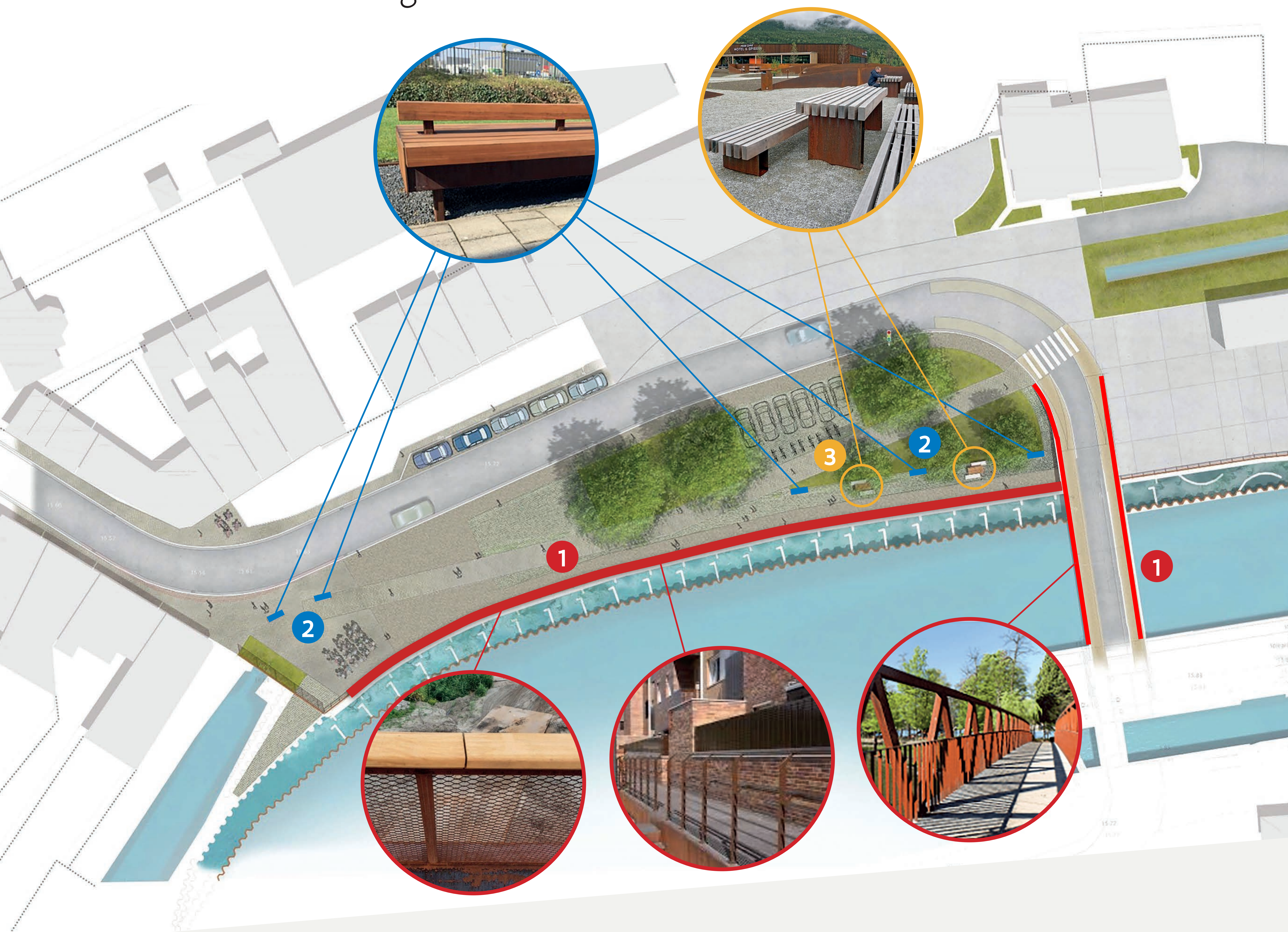

IDEGEM VISUALISATIE

1 Borstwering

2 Banken

3 Bank & tafel

IDEGEM VISUALISATIE

4 Fietsbeugels

5 Wandbekleding

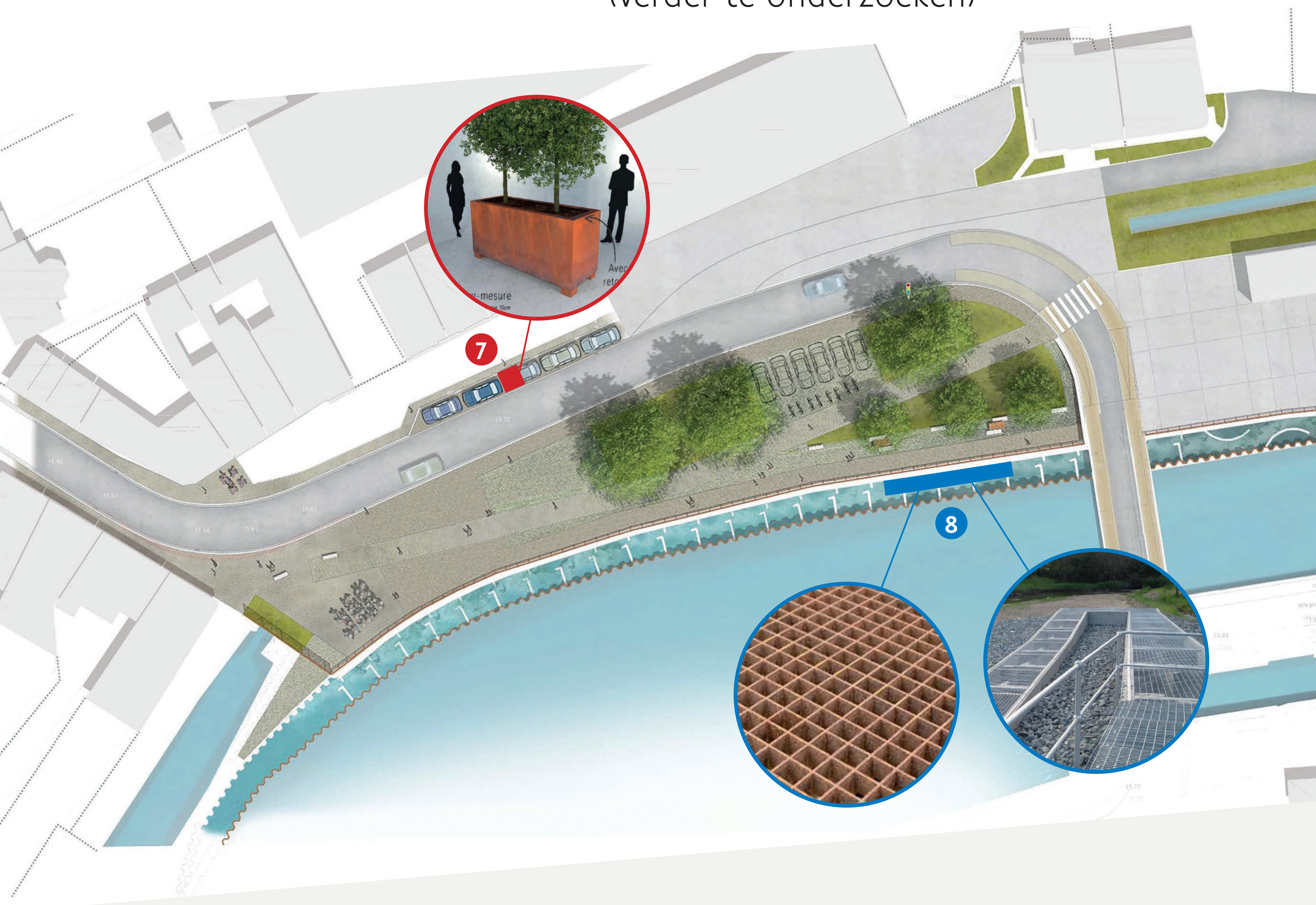
6 Hekwerk

IDEGEM VISUALISATIE

7 Boombak

8 Roosters over gedeelte van de vispassage
(verder te onderzoeken)

IDEGEM VISUALISATIE

IDEGEM VISUALISATIE

IDEGEM VISUALISATIE

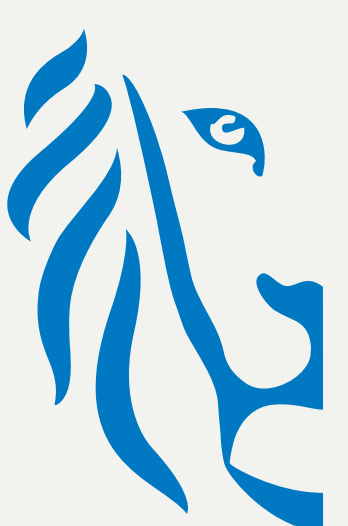

TIMING

* Na verkrijgen van de nodige vergunningen.

** Er wordt getracht de bestaande bruggen open te houden zolang dit veilig kan. Er wordt een tijdelijke fiets- en voetgangersbrug voorzien van zodra de bruggen afgesloten worden. Het gemotoriseerd verkeer zal omgeleid worden.

CONTACT

De Vlaamse Waterweg nv afdeling Regio West

Tel: 09 292 12 11
communicatie@vlaamsewaterweg.be

MEER INFO OVER DIT
PROJECT VIND JE OP ►

vlaamsewaterweg.be

[#vlaamsewaterweg](https://www.instagram.com/vlaamsewaterweg)

